

Datum besluit B&W 19 december 2023
Forumverg. d.d. (datum)
Agendapunt nr. (nummer)
Portefeuillehouder(s) M. Wit - Energie(transitie), Openbare Ruimte, Milieu en
Duurzaamheid, Volksgezondheid en Kunst en Cultuur
Redacteur J. Alsemgeest
Doorkiesnummer (070) 326 14 96
Domein / Team Ruimtelijk domein / Stadsbeheer
Corsanummer 23.090526

Aan de Raad,

1. Onderwerp

Groenbeheerplan 2024 tot 2028 – Naar verzorgd, functioneel, klimaat- en natuurvriendelijk groen in de Rijswijkse buitenplaats voor stedelijk wonen.

2. Voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. In te stemmen met het *Groenbeheerplan 2024-2028*.
2. Het benodigd beheerbudget voor 2024 beschikbaar te stellen en het onderhoud aan watergangen à €391.709 ten laste te brengen van de Egaliseringsreserve Riolering.
3. De benodigde investeringen voor 2024 beschikbaar te stellen en de kapitaallasten te verwerken in de meerjarenbegroting.
4. De beheerbudgetten en investeringen en bijbehorende kapitaallasten voor 2025, 2026 en 2027 mee te wegen in de kadernota/ombuigingsoperatie.
5. De genoemde ambities (hoofdstuk 6) gezien de financiële situatie van de gemeente vooralsnog niet uit te voeren.

3. Inleiding

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is iedere gemeente verplicht in zijn programmabegroting een paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' op te nemen. Om hier uitvoering aan te geven stellen we elke vier jaar een nieuw groenbeheerplan op. Dit staat ook aangekondigd in de programmabegroting 2024-2027.

Na uitvoering van ons eerste *Groenbeheerplan 2020-2023 Basis op orde* hebben we het groenbeheer nu goed in beeld. In het *Groenbeheerplan 2024-2028* staat aangegeven welke groenarealen we in Rijswijk hebben, welk beheer nodig is om beeldkwaliteit B te behalen en beeldkwaliteit A voor het centrum van Oud Rijswijk en het Bogaardplein. Deze beeldkwaliteit is vastgesteld in het Plan voor Integraal Beheer Openbare Ruimte 2021-2025 (Raadsbesluit 2 maart 2021)

Het plan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Hoe ziet het beheer en onderhoud van het groen eruit?
- Hoe gaan we om met ziekten en plagen in het groen?
- Waar worden de komende jaren integrale herinrichtingen uitgevoerd?
- Wat kost het dagelijks beheer en onderhoud van het openbaar groen?

Daarnaast biedt dit plan financiële kaders en kaders voor de uitvoering. Dit nieuwe groenbeheerplan vormt een uitgangspunt voor het groen in toekomstige herinrichtingsprojecten en nieuwbouwprojecten. Het vervangt het *Groenbeheerplan 2020-2023 Basis op orde*, het beleidskader *Juiste boom op de juiste plek, groen in balans 2017* en sluit inhoudelijk aan op het coalitieakkoord Gezonde groei. Rijswijkse koers.

4. Beoogd effect

We streven met de uitvoering van dit nieuwe Groenbeheerplan 2024-2028 naar beeldkwaliteit B van het openbaar groen en beeldkwaliteit A voor het centrum van Oud Rijswijk en het Bogaardplein. Daarnaast trachten we door middel van beheer de biodiversiteit te vergroten. Ziekten en plagen bestrijden we actief en proberen we zoveel mogelijk onder controle te krijgen. Daarnaast communiceren we over wat we doen in het groen en waarom.

Met het opnemen van een investering voor de voorbereiding en uitvoering van integrale herinrichtingen maken we een start met een meerjareninvesteringsprogramma. Dit komt voortaan terug in alle volgende beheerplannen. Zo kunnen we projecten efficiënter uitvoeren, waardoor de looptijd zal verkorten.

5. Argumenten

Omdat we nu goed in beeld hebben wat we aan groenarealen hebben en welk beheer daarbij hoort, zijn de kosten van het dagelijks beheer en onderhoud helder. Door met de aangegeven budgetten (zie kopje *Financiën*) het groenbeheer de komende periode uit te voeren, is het niet meer noodzakelijk om jaarlijks extra budget aan te vragen via de 1e en 2e halfjaarrapportages. Zo ontstaat een stabiele beheercyclus waarmee we ons groenareaal in stand kunnen houden en financieel in control zijn.

De toename van het groenareaal, door onder andere de realisatie van de wijk Rijswijk Buiten, verklaart een deel van de toename van de totale beheerkosten van het openbaar groen. Daarnaast waren in het Groenbeheerplan Basis op orde 2020-2023 niet alle benodigde werkzaamheden opgenomen. Zo maakte de jaarlijkse 5% vervangingsopgave van beplanting geen onderdeel uit van het plan en was het wegwerken van de snoeiachterstanden van bomen te laag ingeschat. Ook het herstellen van boomstructuren was niet opgenomen, net zoals het watergeven van jonge aanplant.

6. Kanttekeningen

Het is noodzakelijk om nu de beheerbudgetten voor groen te verhogen. Indien dat niet gebeurt en het huidige beheerbudget leidend blijft, dan gaat dat ten koste van de kwaliteit van het groen en de leefbaarheid van de hele stad. De beeldkwaliteit zal daarmee teruglopen naar C en D. Dit staat gelijk aan verwaarlozing, kapitaalvernietiging en (sociaal) onveilige situaties. Dit is onwenselijk. Achterstallig onderhoud is bovendien kostbaarder om weg te werken dan het goed bijhouden van het dagelijks beheer en onderhoud. Bezuinigingen op de korte termijn zorgen dus voor hogere kosten en risico's op de langere termijn. Daarnaast zullen de klachten en meldingen door bewoners flink toenemen.

Naast het dagelijks beheer en onderhoud van het openbaar groen hebben we ambities om het groen nog meer waarde te geven. Deze sluiten naadloos aan op het coalitieakkoord. Zo kunnen we meer bloembollen en -knollen aanplanten ter bevordering van de biodiversiteit en beeldkwaliteit. Datzelfde geldt voor het extra aanplanten van vaste planten. Daarnaast kunnen we meer ecologische maatregelen toepassen, zoals faunapassages en nestkasten.

We kunnen een haalbaarheidsonderzoek naar een Urban Waterbuffer uitvoeren. Dit is een ondergrondse waterbel gevuld met regenwater. Hieruit kunnen we in droge periodes water putten voor bijvoorbeeld de nieuwe bomen. Door het toepassen van extra bloementorens bij bijvoorbeeld de entrees van de woonwijken kunnen we de biodiversiteit en de beeldkwaliteit vergroten. Vanwege financiële (her)overwegingen stellen we voor om deze ambities voor de komende periode **niet** uit te voeren.

7. Financiën

Exploitatiebudget

In de meerjarenbegroting is onderhoudsbudget voor het openbaar groen opgenomen, gebaseerd op het vorige groenbeheerplan. Hierin zijn echter niet alle benodigde werkzaamheden opgenomen om te voldoen aan de gewenste beeldkwaliteit en veiligheid. In tabel 1 staat aangegeven welk budget daarvoor nodig is en wat al verwerkt is in de meerjarenbegroting. Dit betreft géén geïndexeerde bedragen.

Jaar	Beheerbudget Groenbeheerplan 2024-2028	Verwerkt in de meerjarenbegroting	Extra benodigd budget
2024	€4.540.961	€4.145.570	€395.391
2025	€4.193.179	€3.242.430	€950.749
2026	€4.193.179	€3.242.430	€950.749
2027	€4.193.179	€3.242.430	€950.749

Tabel 1. Overzicht van de benodigde beheerbudgetten in relatie tot de meerjarenbegroting.

Investerings

Het aanplanten van nieuwe bomen en beplantingen, inclusief het aanbrengen van de ondergrondse groeiplaats zijn investeringen, welke in respectievelijk 30 en 20 jaar worden afgeschreven. De nieuwe bladkorven vergen een investering welke in 25 jaar wordt afgeschreven. Daarnaast zijn voor de voorbereiding en uitvoering van integrale herinrichtingen investeringen nodig. Dit alles staat in tabel 2 weergegeven. In tabel 3 staan de bijbehorende kapitaallasten opgenomen.

Onderwerp	Investering in:			
	2024	2025	2026	2027
Bladkorven	€100.523	-	-	-
Vervanging bomen	€851.000	€851.000	€851.000	€851.000
Vervanging beplanting	€421.007	€421.007	€421.007	€421.007
Vorbereiding herinrichting 't Haantje	-	€30.000	-	-
Uitvoering herinrichting 't Haantje	-	-	€100.000	-
Vorbereiding herinrichting Leeuwendaal	-	-	-	€30.000
Vorbereiding herinrichting Cromvliet	-	-	-	€30.000
Totaal	€1.372.530	€1.302.007	€1.372.007	€1.332.007

Tabel 2. Benodigde investeringen voor de komende periode.

Kapitaallasten in:					
Onderwerp	2024	2025	2026	2027	2028
Bladkorven	-	€5.026	€5.026	€5.026	€5.026
Vervanging bomen	-	€42.550	€82.973	€121.374	€157.855
Vervanging beplanting	-	€21.050	€41.048	€60.046	€78.094
Vorbereiding herinrichting 't Haantje	-	-	€1.300	€1.300	€1.300
Uitvoering herinrichting 't Haantje	-	-	-	€4.333	€4.333
Vorbereiding herinrichting Leeuwendaal	-	-	-	-	€1.300
Vorbereiding herinrichting Cromvliet	-	-	-	-	€1.300
Totaal		€68.627	€130.347	€192.079	€249.208

Tabel 3. De kapitaallasten die volgen uit de investeringen in tabel 2.

Totaal

In tabel 4 staat het totaal aan benodigde exploitatiebudgetten en kapitaallasten.

	2024	2025	2026	2027	2028
Extra benodigd beheerbudget	€395.391	€950.749	€950.749	€950.749	€950.749
Kapitaallasten investeringen	-	€68.627	€130.347	€192.079	€249.208
Totaal extra benodigde financiële middelen	€395.391	€1.019.376	€1.081.096	€1.142.828	€1.199.957

Tabel 4. Totaal benodigde financiële middelen.

Dekkingsvoorstel 2024

We stellen voor om in 2024 het onderhoud van watergangen à €391.709 te bekostigen uit de Egaliseringsreserve Riolering. Binnen de exploitatie Riolering is financiële ruimte ontstaan omdat we de afgelopen jaren minder onderhoud aan riolering hebben uitgevoerd dan gepland. Dit geld is opgenomen in een reserve en kunnen we conform *Handreiking kostenonderbouwing lokale heffingen (VNG, 2016)* besteden aan taken om de waterhuishouding goed te laten functioneren en heeft geen lastenverhoging voor onze inwoners tot gevolg.

Deze waterhuishoudingstaken omvatten alle werkzaamheden aan onze watergangen om voldoende berging in en doorstroming van de watergangen te garanderen. Dit voeren we uit conform de regelgeving van het Hoogheemraadschap van Delfland. Dit voorstel staat opgenomen in tabel 5.

Dekkingsvoorstel 2025 en verder

De extra benodigde financiële middelen voor 2025 en verder laten we meewegen in de kadernota/ombuigingsoperatie in 2024.

Jaar	Extra benodigde financiële middelen	Egaliseringsreserve Riolering	Extra benodigd budget
2024	€395.391	€391.709	€3.682
2025	€1.019.376	-	€1.019.376
2026	€1.081.096	-	€1.081.096
2027	€1.142.828	-	€1.142.828
2028	€1.199.957	-	€1.199.957

Tabel 5. Extra benodigde financiële middelen inclusief dekkingsvoorstel.

Ziekten en plagen

De afgelopen jaren hebben we veel kosten gemaakt om ziekten en plagen actief te bestrijden om deze onder controle te krijgen. Het blijft echter altijd een inschatting hoe hoog de plaagdruk ieder jaar zal zijn. Dit heeft met niet-beïnvloedbare factoren zoals de weersomstandigheden te maken. We stellen daarom voor om, naast de in het groenbeheerplan opgenomen €160.000 per jaar, een risico van €162.000 op te nemen in NARIS, zodat bij ernstige uitbraken beargumenteerd aanvullend budget kan worden aangevraagd.

Areaaluitbreiding

Het Groenbeheerplan 2024-2028 beschrijft het groenbeheer van het huidige openbaar groen. Areaaluitbreidingen na 2024 zijn niet in dit plan opgenomen. Projecten die leiden tot een toekomstige areaaluitbreiding of hogere beeldkwaliteit laten we een beheerparagraaf opnemen, zodat we inzicht hebben in de toekomstige beheerkosten. Bij de aanvraag om investeringsgeld, wordt ook het beheerbudget benoemd en aangevraagd. Daarnaast willen we de beheerkosten van de eerste drie jaar na aanleg van het openbaar groen voor rekening van de ontwikkelaar laten vallen. Nadat het groen is aangeslagen kan het worden overgedragen aan ORD. Zo kunnen we ook dit nieuwe groen duurzaam in stand houden.

8. Vervolg

Na vaststelling van het *Groenbeheerplan 2024-2028* voeren we de komende periode het groenbeheer uit zoals omschreven is, maar binnen de financiële ruimte voor 2024. We voeren de projecten 'Monumentale bomen' en 'Wortelopdruk' uit. Hierover communiceren we open en transparant en betrekken bewoners waar mogelijk.

De integrale projecten voeren we conform de globale planning in hoofdstuk 7 uit, maar ook binnen de gesteld financiële kaders voor 2024. Daarbij merken we op dat de huidige straatgerichte aanpak de komende jaren over gaat op een wijkgerichte aanpak. Bewoners worden hierbij meegenomen in een participatietraject.

9. Communicatie

Na vaststelling van het *Groenbeheerplan 2024-2028* stellen we een communicatieplan op. Hierin staat hoe we de komende periode willen communiceren over het groenbeheerplan en de bijbehorende werkzaamheden. Hierbij maken we gebruik van verschillende communicatiemiddelen, zoals de website, social media, GIS-kaarten en bewonersbrieven. Deze lijn zetten we de komende periode voort en breiden dit uit waar mogelijk. Zo laten we zien *wat* we doen en leggen we uit *waarom* we werkzaamheden in het groen uitvoeren.

10. Bijlagen

Groenbeheerplan 2024 tot 2028 (corsanummer 23.092285)

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

De gemeenteraad van Rijswijk,
Bijeen in openbare vergadering op 30 januari 2024
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders
d.d. 19 december 2023, nr.

BESLUIT:

1. In te stemmen met het *Groenbeheerplan 2024-2028*.
2. Het benodigd beheerbudget voor 2024 beschikbaar te stellen en het onderhoud aan watergangen à €391.709 ten laste te brengen van de Egaliseringsreserve Riolering.
3. De benodigde investeringen voor 2024 beschikbaar te stellen en de kapitaallasten te verwerken in de meerjarenbegroting.
4. De beheerbudgetten en investeringen en bijbehorende kapitaallasten voor 2025, 2026 en 2027 mee te wegen in de kadernota/ombuigingsoperatie.
5. De genoemde ambities (hoofdstuk 6) gezien de financiële situatie van de gemeente vooralsnog niet uit te voeren.

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn openbare vergadering van 30 januari 2024

De gemeenteraad,
de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

H. Sahin